

Figyelem, mindenki kapaszkodjon meg, a következő mondatomban Isten-káromlással egyenértékű kijelentést teszek: Hargita megye nem pityóka-nagyhatalom, és soha nem is lesz az. Tudom, fájdalmas dolog ez, de sajnos a számok kérelhetetlen mítoszrombolók: megyénk ugyanis burgonyatermelés szempontjából tavaly is csupán az országos megyerangsor hatodik helyén volt, amin nagy valószínűséggel idén a plusz ötszáz hektárral megtoldott krumpli-vetésterületek, illetve a várhatóan közel 30 százalékkal nagyobb termésátlag sem tud érdemben változtatni. Persze a továbbiakban is jó hírt keltő portékánk marad a pityóka, de a jövő kibontakozása nem erre fog haladni.

A jövő zenéje ehelyett – már amennyiben a hazai és a farkaslaki tejértéklánc-konferencia apropóján az elmúlt napokban összesereglett külföldi szakembereknek hinni lehet – a tehénbögésnek fog kedvezni, pontosabban a tejtermelésnek, és a tejjel alapozó termékfeldolgozás legkülönbözőbb válfajainak. Tejhatalom lehetünk tehát, csak első körben hinni, aztán pedig évek során kitartóan – a piaci folyamatok szigorú szem előtt tartásával – tanulni és dolgozni kell érte.

A körülményeink, földrajzi adottságaink mindenesetre bőven adottak a Hargita megyei tejhatalmi ambíciók megvalósításához. A székely parasztember bár a legtöbbször csak elkacagja, ha a rajzfilmbős Pampalinire emlékeztető lepkehá-

NÉZŐPONT ■ Domján Levente

Tejhatalmat kívánok

lós, idegenül beszélő, brit tudós emberek hüledezve állapítják meg: a gyimesek domboldalai – négyzetméterben kifejezve – Európa legváltozatosabb növényvilágát rejtik, ahol a gyógynövények garmadája nemcsak a békésen legelőző kérődzőt, hanem tejen keresztül a világ bármely tejíz-világához kicsit is konytító sajtmesterét, keze munkája nyomán pedig a földrész bármely fogyasztóját képes lenne elkápráztatni. Talán hiszi is és nem is, amit a kaszálóján talált „kincsről” mondanak, de sokat tapasztalt generáció a tehéntartás mögött valahogy mégsem a texasi olajkutakhoz hasonló meggazdagodást, hanem csak a keserves, a hét napból hétnapi, egész évi robotlását aprópénzre váltó munkát és tejárakat látja – feltéve ha egyáltalán kegyeskedik valaki is megvenni és elvinni a tejet. Márpedig a rendszerváltás óta eltelt húszöt év alatt érv a „miért nem éri meg”-re is pont annyi gyűlt fel, mint a „csi-

nálni kell, mert érdemes”-re. Azért a szakemberek szavában bizva én mégis inkább az utóbbi mellett kezdenék el érveket gyűjteni, mégpedig azért, mert tényleg hiszem, hogy a sok lefelé vezető állatapasztó folyamat után végre-valahára a gazdáknak is kedvező irányba kanyarodnak a dolgok. Az uniós normák – tetszik, nem tetszik – szabályait nekünk is el kell fogadni, de mégis csak könnyebben menne a ráhangolódás, ha a környékbeli tejbegyűjtők újra téve, a feldolgozók pedig tisztességes felvásárlási árakkal biztatnák a gazdákat. De továbbmegyek, a miből mennyi leszre adható válaszopciókat egyre több Hargita megyei gazda a sajtkészítés tudományának elsajátításában méri le. Igaz, ehhez nem szégyell tanulni sem, azoktól és olyanoktól, akiknek a műhelypolcain sorakozó sajtkülönlegességek a nagyáruházak prémiumkategóriás termékei között is méltán helyet kapnának.

És attól sem kell aggódni, hogy mi lesz a termékkel. Nyugodt szívvel mondom, sokadmagammal én is az ilyent veszem. A magamhoz hasonló szerencsés fogyasztóknak jó étvágyat, a gazdáknak pedig tejhatalmat kívánok!

Körkép

CSÍK

CSÍKI HEGYMÁSZÓK ARATTAK SIKERT A PAMÍR EXPEDÍCIÓN

Székely zászló a Lenin-csúcson

Testben, lélekben épen, sikeresen, a cél elérésével tért haza a Csíkszéki Erdélyi Kárpát-Egyesület (EKE) két tagja a július 27. és augusztus 19. között zajló Pamír Expedícióról. A közép-ázsiai hegység Lenin-csúcsát meghódító hegyászok, Fénya József és Tőke Dénes két éve készültek az expedícióra.

Darvas Beáta

darvas.beata@hargitanepu.ro

„A kaukázusi Elbrusz 5642 méterének két évvel ezelőtti sikeres megmásítása után jött az ötlet a Pest környéki Kárpát-Egyesület (PKE) elnökétől, Vámos Lászlótól, hogy megbirkózunk a hétezeres egyikével is. Ő szervezte, ő volt a mozgatórugója a Pamír Expedíciónak, amelyen tizenöt hegyász, közöttük hat erdélyi vett részt” – vezette fel beszélgetésünket Tőke Dénes csíkszeredai hegyász, amikor a közép-ázsiai útjukról hazatérve a megvalósításról faggattuk. A 7134 méteres Ibn Sina, avagy régi, de ma is közkedvelt nevén Lenin-csúcsot meghódító Fénya Józsefet és Tőke Dénest már hazatérésük előtt megelőzte a hírük, így már visszautjukon, a Budapest–Brassó között közlekedő Koronán egyeztetettünk egy nyugodtabb, vasárnapi beszélgetés időpontjáról.

A két hegyász, akik egy magyarországi és egy nagybányai társúkkal teljesítették a feladatot, a kimerültségnek semmi jelét nem adva, lelkesen, szívesen számoltak be a nem mindennapi teljesítményről.

Amint beszélgetőtársaimtól megtudom, Pamír egy hegység Közép-Ázsiában, és legmagasabb hegyei az Ismail Samani-csúcs (korábban Kommunizmus-csúcs, 7495 m), az Ibn Sina-csúcs (vagy Lenin-csúcs, 7134 m) és a Korzenevszkaja-csúcs (7105 m).

„Két éve vettük tervbe az expedíciót. A pszichikai előkészítő után, amikor eldöntöttük, hogy valamiért két éven keresztül edzenünk kell, kezdtük el a fizikai rákészülést, az erőnlétet ugye tartanunk kell” – ismertette az előkészületeket Tőke Dénes, aki elmondta, hogy komoly hegyi túrákkal, hegyi biciklizéssel, különböző terhelésekkel végzett edzésekkel hangolódtak rá a kihívásokra. Amire különös gondot kellett fordítaniuk, azok a magasság, a terep, az eljegesedett hegyi kihívásai voltak: számolni kellett a függőgleccserekkel, gleccserhasadékokkal, meredek jégfalakkal, jéglejtőkkel is. „Bizonyos meredek szakaszok fix kötelekkel voltak biztosítva, hogy biztonságosabbá tegyék a feljutást, ezekkel csak ott találkozhat az ember” – mondta Fénya József.

A tizenöt fős csapat 28-án érkezett Oshba, innen terepjáró autókkal jutottak el a 3600 méteren lévő alaptáborba. A telepített sátraktól indulva három napig akklimatizációs túrákra indultak egészen 4300 méterig. Az expedíció érdekességének számít az is, hogy tábori orvos, túravezető nélkül, térképekre és előzetes élménybeszámolókra, útleírásokra alapozva vágtak neki a magasnak. Az alaptáborból (Base Camp) az előretolt alaptáborba (Advanced Base Camp), amely 4450 méteren volt, máhás lovakkal juttatták el a negyven kilogrammos ellátmányokat, csomagokat, hiszen elmondásaik és tapasztalataik alapján, figyelni kell a kezdeti terhelésre, hiszen ez nagyban befolyásolja a kezdeti napok akklimatizációs folyamatát.

A társaság a különböző magassági szinteken található táborok között szétszóródott, ki-ki a maga felkészültségének és teherbírásának megfelelően alakította az útját. Így váltak szét a Csíkszéki Erdélyi Kárpát-Egyesület (EKE) tagjainak útjai is 6600 méter

magasságban, ahová addig alpin stílusban – egy nap egy tábor, araszolva, csak felfelé tartva – jutottak fel hegyászóink, a meleg frontra érzékeny Tőke Dénes visszafordult, Fénya József tovább folytatta útját, így egy héttel megelőzve társait, elsőként ért a csúcsra augusztus 7-én.

Tőke Dénes az első csúcstámadás után visszatért a harmadik tábor 6130 méteres magasságába, ahol két nap és két éjszaka volt a sátorba kényyszerülve a hóvihár miatt. „Amikor egy keveset javult, elhatároztuk, hogy lemenekülünk az előretolt alaptáborba, 4450 méterre. Egy pihenőnap után határoztuk el magunkat, én és egy nagybányai kollégáink, Csíki Árpád, a második csúcstámadásra. Visszakapaszkodtunk a kettes táborba, ott éjszakáztunk, következő nap a hármas tábor, amit követett egy olyan nap, amikor reggel már megmutatkozott, hogy az nem a csúcstámadás napja lesz: erős szél volt, hófúvás akadályozott, így még egy pihenőnapot iktattunk be a magashegy 6100-as hármas táborban. Ekkor az időjárás azzal kecsgetett, hogy a következő nap ideális lesz a cél megvalósításához” – részletezte útját Tőke Dénes. Az idő csak majdnem volt kedvező, a hajnali negyed hat óra indulást követően a nagybányai hegyászonak az erős szél miatt, az első 150 méteren elfogytak a lábai a bakancsban, képtelen volt tovább menni, 6200 méterrel visszatért, feladni kényyszerült a küzdelmet.

„Magamra maradtam a csúcstámadással. Napfelkelte után mérséklődött a széljárás, kissé melegedtek a viszonyok, majd elült a szél, kiderült, igazi szép csúcstámadó időt kaptam. Ekkor éreztem, hogy elememben vagyok, teljesen akklimatizálódtam erre a szintre, másodszor voltam abban a magasságban, ideálisak voltak a körülmények és kisebb pihenőkkel 13 órakor értem el

Az induló csapat az alaptáborban. Négyen, köztük a két csíki hegyász, értek fel a csúcsra

a csúcst” – mesélte az utolsó száz méterek küzdelmeit és örömeit Tőke.

A Lenin-csúcsra így tüzték ki a székely zászlót, valamint a két rovásírással megjelölt minikopjafát. Az alaptábor-

ba visszatérve igazi népi ünneppel fogadták őket a helyiek, akik kirakodásával, népi játékokkal, a helyi hagyományok bemutatásával szórakoztatták a hegyászok csapatát.

HIRDETÉS

EduTech
Consulting

Közbeszerzés képzés

(Curs Expert achiziții publice
– cod COR: 241940)

Időpont: 2011. augusztus 29.–szeptember 2.

Helyszín: Csíkszereda

Előadók: a ROMÁNIAI EURÓPA INTÉZET – Bukarest (IER) szakemberei

Web: www.ier.ro

Jelentkezési határidő: 2011. augusztus 24.

Jelentkezés és további információk: www.edutechconsulting.ro

Tel.: 0740-367023, e-mail: office@edutechconsulting.ro

A helyek száma korlátozott!